

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Kristine Heltberg.

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Stedfortræderen vil herefter blive indkaldt som midlertidigt medlem af folketinget fra og med den 7. november d. å.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Formanden: Jeg skal efter henstilling lade spørgsmål nr. 11 udgå.

Af *Rohrsted* til ministeren for kulturelle anliggender:

„Hvad vil ministeren foretage sig for at hindre det stigende misbrug af pladeudlån fra bibliotekerne i form af kopiering af pladerne?“

(Spm. nr. 20).

Skriftlig begrundelse.

Det samlede pladeudlån fra bibliotekerne har været i betydelig stigning de senere år og androg i 1972-73 2,46 mill. plader. Bibliotekerne havde i 1972-73 en samlet pladebestand på 472.000. Salget af de kategorier af plader, som bibliotekerne køber, androg i samme tidsrum ca. 1,1 mill. Udlånet finder sted gratis og uden nogen form for afregning til kunstnere og producenter.

Ifølge en Gallupundersøgelse fra maj 1973 foretages der i vidt omfang overspilning på bånd af de udlånte plader. Antallet ligger på grundlag af undersøgelsen på 650.000. Denne udvikling har naturligvis påvirket salget af plader. Det danske pladesalg har i årene 1970 til 1973 udvist en relativt faldende tendens i forhold til f. eks. Sverige og Norge. De økonomiske følger vil for den danske pladebranche betyde en mindre risikovilje i forbindelse med det nyere, mere eksperimentelt prægede repertoire fra danske, men også udenlandske kunstnere. Denne udvikling vil være til skade for kulturformidlingen.

De offentlige udgifter til pladeudlån er

inde i en stærk stigning til bl. a. personale, lokaler samt anskaffelse og fornyelse af plader. Dette virker urimeligt under hensyn til ovennævnte forhold og til, at denne udvikling næppe var forudset som grundlag for den nugældende bibliotekslov.

Rohrsted: Mit spørgsmål om biblioteksloven og udlån af plader må ses på baggrund af, at da biblioteksloven blev vedtaget i 1964, kunne man ikke imødesee den udvikling, der ville komme inden for udlån af plader eller fonogrammer. Bare for at illustrere det vil jeg citere, hvad kulturminister Bomholt ved den pågældende lejlighed sagde i folketinget. Han sagde (Folketingstidende 1963-64, sp. 2666), at

„de pladeudlån, vi hidtil har haft, ikke er blevet misbrugt. Man har ikke udlånt Elvis Presleys „Return to Sender“ o. lign., men naturligvis plader af kvalitet til personlig berigelse og uddannelse.“

Man må nok sige, at udviklingen er gået anderledes. Pladeudlånet er steget til et voldsomt omfang, og spørgsmålet må nu rejses: hvor langt skal en lovgivning have lov at udvikle sig, uden at man justerer for eventuelle misbrug eller i hvert fald mangel på, at man lever op til den oprindelige hensigt med lovgivningen? Der er jo tale om et voldsomt omfang af pladeudlånet, og der er også tale om, at dette udlån, der sker gratis og uden afregning til kunstnere og producenter, fører til en kopiering af de pågældende udlånte plader eller fonogrammer.

Dette ville i og for sig ikke være så betænkeligt, hvis det ikke på lang sigt førte til, at pladeproducenterne og kunstnerne ikke længere kunne se med tryghed på kulturformidlingsopgaven inden for dette område. Det er jo nemlig sådan, at hvis man undergraver pladeproducenternes mulighed for at sælge plader på markedet, vil det betyde, at deres risikovilje til at prøve nye kunstnere, også nye danske kunstnere, vil forsvinde, fordi de så kun vil være henvist til at leve af de såkaldt sikre plader, de plader, som allerede har vist deres bærekraft på markedet.

Grunden til mit spørgsmål er, at denne kopiering, hvis den får lov til at fortsætte med det omfang, den i dag har, vil undergrave den naturlige kulturformidling i samfundet og derved få varige skader til følge